

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. CA stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, efter ønske fra Per Clausen (EL)

Spørgsmål CA

Vil ministrene redegøre for, hvad konsekvenserne bliver for miljø og natur samt landbefolkningen af, at der åbnes op for udenlandsk kapital, større husdyrbrug m.v., samtidig med at miljøkravene til landbruget svækkes?

Svar

Jeg er meget optaget af, at udviklingen indenfor husdyrproduktion ikke kommer til at skade vores miljø. Jeg kan også godt forstå, at mange umiddelbart tænker, at når husdyrbrugene nu må blive større, så må den negative miljøpåvirkning også blive større. Men sådan er det ikke, tværtimod.

For at forstå hvorfor, er vi nødt til at se på, hvad der egentlig sker, når husdyrbrugene får lov til at blive større. Her er det for det første vigtigt at understrege, at miljøpåvirkningerne fra de nye store husdyrbrug ikke blot kommer oveni den eksisterende miljøpåvirkning fra husdyrbrug. Nye store husdyrbrug vil derimod i høj grad samle husdyrproduktionen i et område.

Som planloven er i dag, kan den enkelte landmand udvide sit husdyrbrug i det omfang det på baggrund af en konkret vurdering kan lade sig gøre - på den pågældende placering og i forhold til de omliggende arealer

Med de nye regler får landmændene en garanti for, at de kan nyetablere sig og eller udvide store husdyrbrug, hvis de etablerer sig på de arealer, som kommunen har udpeget og i øvrigt lever op den til enhver tid gældende regulering, herunder reglerne i husdyrgodkendelsesloven.

Som planloven er i dag er det *frivilligt* for kommunerne at fastsætte retningslinjer i kommuneplanen for lokaliseringen af store husdyrbrug.

Det mener regeringen ikke er hensigtsmæssigt set i lyset af ændringen af landbrugsloven, hvor kravet til, hvor mange dyreenheder, der må være pr. bedrift, er blevet ophævet.

Regeringen har derfor ønsket, at det skal være *obligatorisk* for kommunerne at inddrage beliggenheden af arealer til lokalisering af store husdyrbrug i kommunernes almindelige planlægning.

Det giver investeringsikkerhed og sikrer udviklingsmulighederne for husdyrbrug inden for områderne.

Som bekendt er planlægning en afvejning af hensyn, og med kravet om udpegning af arealer til lokalisering af store brug inddrages stadig hensynet til landskabet og naturbeskyttelsesinteresserne.

Der er intet, der tyder på, at muligheden for større husdyrbrug vil forøge den samlede husdyrproduktion i Danmark betydeligt. Vi har i en lang årrække haft en husdyrproduktion på stort set samme niveau på landsplan, men hvor produktionen pga. strukturudviklingen er blevet samlet på færre og større husdyrbrug.

Vi har ca. 25.000 husdyrbrug tilbage i alt ifølge Danmarks Statistik (2008), hvis placering er bestemt af en lang række kulturelle faktorer. En betydelig del af disse er ikke placeret 100 % ideelt i forhold til de aktuelle miljøproblemer, vi står overfor i dag som lugtgener for naboer, ammoniakpåvirkning af ammoniakfølsomme naturområder, grundvandsbeskyttelse osv.

Ved at tillade endnu større husdyrbrug sættes turbo på strukturudviklingen, og det er godt både for erhvervets konkurrenceevne og for miljøet. Årsagen til, at det er godt for miljøet er, at de nye store husdyrbrug skal overholde en lang række nye miljøkrav om:

Afstand til naboer

Kvælstofudledninger

Reduktion af ammoniaktabet og afstand til ammoniakfølsomme naturområder.

Fosforoverskuddet

Indførelse af bedst tilgængelig teknologi på husdyrbruget.

Hertil kommer sikring af, at en lang række øvrige miljøforhold som f.eks. transportgener, støjgener, fluegener osv. ikke kommer til at medføre væsentlige miljøpåvirkninger.

De nye store husdyrbrug og udvidelser af eksisterende husdyrbrug bliver derved placeret hensigtsmæssigt i forhold til vores nuværende behov for miljøbeskyttelse, mens husdyrproduktionen bliver udfaset på eksisterende husdyrbrug med en mindre hensigtsmæssig placering. Den samlede effekt bliver derfor en klar miljøforbedring.

Det er også denne tankegang, som er afspejlet i Grøn Vækst. I Grøn Vækst giver vi med den ene hånd en hjælp til landbruget, så de kan udvikle deres husdyrproduktion, men stiller med den anden hånd samtidigt nye skærpede miljøkrav.

I samrådsspørgsmålet er angivet, at miljøkravene til landbruget svækkes. Det er et billede jeg slet ikke kan genkende.

Hvordan kan man sige, at miljøkravene svækkes, når regeringen har aftalt, at kvælstofudvaskningen skal reduceres med 19.000 tons svarende til ca. 30 % af den nuværende kvælstofudvaskning? Hvordan kan man sige, at miljøkravene svækkes, når det også er aftalt, at der skal udlægges 50.000 ha randzoner?

Jeg kan godt forstå, at man instinktivt kan reagere imod store husdyrbrug. Men sandheden er, at såfremt vi skal leve op til fremtidens miljøudfordringer samtidigt med at vi vil bevare en husdyrproduktion i Danmark og dermed danske arbejdspladser også i de tyndtbefolkede områder, er der ingen vej udenom en strukturudvikling. De nye store husdyrbrug kan med anvendelse af moderne miljøteknologi og med økonomiske overskud til at finde nye innovative løsninger både udvikle erhvervet, give bedre forhold for det danske marked for miljøteknologi og sikre det nødvendige miljøhensyn.